XI. MEZINÁRODNÍ SYMPOSIUM O ENTOMOFAUNISTICE STŘEDNÍ EVROPY (STEEC, GOTHA 1986)

Ve dnech 18.-24.5.1986 se v Gothě (NDR) sešlo přes 250 odborníků, kteří se zabývají studiem hmyzu střední Evropy. Podobná symposia, která začala být původně organizována z iniciativy československých vědců (prvé uspořádalo v roce 1955 Slezské muzeum v Opavě), se postupně stala velmi vyhledávaným a významným fórem, kde jsou každé dva roky prezentovány výsledky práce entomologů z Bulharska, Československa, Jugoslávie, Maďarska, Německé demokratické a Německé spolkové republiky, Polska, Rakouska, Sovětského svazu a Švýcarska. Nejvíce účastníků (přes polovinu) letošního symposia bylo z hostitelské země, z Československa přijelo 15 odborníků.

Ústředním tématem symposia pořádaného v Gothě bylo studium hmyzu městských a průmyslových oblastí. K tomuto tématu se přímo vztahovala téměř polovina ze 110 přihlášených referátů. Složení hmyzu městských a průmyslových oblastí vykazuje oproti ostatním hmyzím společenstvům řadu odlišností, jak je možno pozorovat na příkladech velkých středoevropských měst, např. Varšavy nebo Prahy. Především se u většiny druhů jedná o alespoň určitý stupeň synantropie, který je však velmi obtížně definovatelný a ve většině případů určovaný doposud ne zcela přesně poznanými faktory prostředí, které jsou poměrně dobře známy např. u člověka nebo domácích zvířat. Změny abiotických faktorů, zejména znečištění vod městských aglomerací, plynné i pevné imise, zvýšení obsahu těžkých kovů a další vykonávají na hmyzí biocenózy měst a průmyslových oblastí mnohem silnější tlak než je tomu u přirozených ekosystémů, případně i agroekosystémů. Není proto divu, že v současné době je hmyz (a živočichové obecně) městských a průmyslových oblastí v určité regresi a vzhledem k rostoucímu znečištění prostředí, kde prodělávají právě v současnosti tyto biocenózy, výrazné kvalitativní i kvantitativní změny. I když je to do jisté míry paradoxní, i biotopy antropicky silně podmíněných velkoměstských aglomerací mohou někdy hostit, jak je vidět třeba na příkladu Prahy, druhy velmi vzácné, endemické nebo jinak významné z hlediska ochrany hmyzího genofondu. Navíc se zdá, že tyto oblasti mají z hlediska ekologického a biogeografického často i charak-

ter ostrovních biotopů.

Ze všech přednesených referátů na ústřední téma je zřejmé, že právě hmyz tvoří jednu z nejvýznamnějších součástí biocenóz velkých měst a průmyslových oblastí, jeho funkce v těchto biotopech je velmi mnohostranná a že hmyz zasluhuje v těchto oblastech, samozřejmě spolu s odpovídajícími vodními i suchozemskými biotopy, přísnou ochranu.

Zatímco při obdobných setkáních tohoto druhu byl dříve kladen důraz na faunistické a biogeografické souvislosti entomofauny střední Evropy, symposium v Gothě výrazně rozšířilo v souvislosti s vhodně voleným ústředním tématem i problematiku ekologickou a studium bioindikačních možností hmyzu při sledování změn životního prostředí. Podobné tendence se objevily i v ostatních referátech, které byly předneseny v rámci zbývajících 5 sekcí (Lepidoptera, Coleoptera, Hymenoptera, vodní hmyz a sekce volných témat).

Karel Novák a Tomáš Soldán